Година II ЦЕТИЊЕ 24 фебруара 1943 Број 95

ГЛАС ЦРНОГОРЦА
GLAS CRNOGORCA

Излази СРИЈЕДОМ и НЕДЈЕЉОМ. — Уредништво и администрација Његошева Бр. 7. — Рукописи се не враћају. — Телефон Уредништва број 64 — Претплата: мјесечно Лит 8.—; [illegible] Пој[illegible] број [illegible]

JEDINSTVO PORODICE
JEDINSTVO NACIJE
Povodom omladinskog problema

Svi se mi slažemo da omladini treba posvetiti najveću pažnju ako želimo da imamo zdravu i nacionalno vaspitanu omladinu, ako želimo da na današnjim zgarištima i ruševinama podignemo zdravu naciju i bolju državu. — Svi se mi slažemo da budućnost pripada isključivo omladini i da se omladina mora pripremati i vaspitavati za dane koji nam neminovno idu u susret i koji nas moraju zateći relativno jedinstvene i izliječene od svih štetnih osobina koje su sve do sada nagrizale i parazitski uništavale naš nacionalni organizam.

Da bismo postigli jedinstvo nacije, da bismo mogli imati nacionalno vaspitanu omladinu, moramo prije svega nastojati da izliječimo naše porodice. To je osnovni preduslov za ozdravljenje naših prilika. Sva zla i sve nevolje što smo iskusili i najkrvavije platili, od čijih se teških udaraca još uvijek osvješćujemo i dolazimo sebi, imaju svoj najdublji korijen i početak u moralnom srozavanju naših porodica. Nekoliko je vjekova srpski narod živio u ropstvu pod najtežim jarmom ugnjetavanja i uništavanja nacionalnog duha, osjećaja i vjere, ali mu se nikad nije desilo da ga njegovi sinovi napuste, nikad se ne pamti da se bilo koja od bezbroj generacija otisnula nenarodnim putem. To se nije moglo ni desiti jer su naše porodice kao prvo ljudsko društvo bile zasnovane na najdubljoj moralnoj osnovi, o čemu nam najljepše pričaju naše narodne pjesme, koje su ogledalo naše narodne duše, a to nam nepobitno potvrđuje i naša istorija. Zasnovane na moralnoj osnovi, na poštovanju i bezuslovnom slušanju starijega, na velikoj i iskrenoj međusobnoj ljubavi, stare naše porodice su bile prve i najbolje škole u kojima se omladina vaspitavala u pravom narodnom duhu. U porodici su generacije vjekovima učile šta je rodna gruda, šta je ljubav prema domovini, šta je pravo her jstvo i prava vjera. I baš u prvom redu, tim našim starim porodicama i njihovoj metodi vaspitavanja preko narodnih tradicija, običaja i pjesama, ima da se zahvali što je naša omladina i u najtežim danima očaja i smutnje izlazila nacionalno svjesna i uvijek vjerna vjekovnim idealima našeg naroda. - Tačno je da naš narod u tom dugom periodu svojeg života nije uspio da se stoprocentno duhovno ujedini i da stvori iste pojmove o naciji i državi, ali je isto tako tačno da se on tome iz dana u dan sve više približavao.

Nažalost, u zadnje doba a specijalno za poslednjih 20 godina, naše porodice su se iz dana u dan sve više srozavale i padale, otstupajući od onih vjekovnih i najčišćih moralnih principa, na kojima se temeljila naša stara porodica. Samim tim porodičnim padanjem pala je i omladina. Takvu omladinu bez osnovnog porodičnog obrazovanja, bez pravih i čistih pojmova o narodu, naciji i dužnostima nije bilo teško zavesti i otisnuti nenarodnim putem. Zato se i desila tragedija da je ta ista omladina učinila najveći zločin prema svojoj naciji i svojem narodu.—Da budemo iskreni, prva nenarodna revolucija počela je u našim porodicama. Otac je za sina postao sasvim drugi po am, različit od prijašnjeg. O nekoj međusobnoj ljubavi nije bilo ni govora. Jedinstvo porodice je dakle narušeno, a samim tim i jedinstvo nacije, kao konačni cilj, mjesto da se približi još se više udaljilo.

I danas, kad osjećamo za neminovnu potrebu i najveću dužnost da se nacionalno potpuno razvijemo i da u pravom smislu riječi izvršimo nacionalnu revoluciju, trebamo imati u vidu prvenstveno porodicu kao osnovnu ćeliju našeg društvenog organizma.

Samo zdrave i nacionalne porodice stvoriće zdravu i nacionalnu omladinu, koju će poslije lako biti uputiti na pravi put. Čim ozdravi porodica ozdraviće i društvo. Čim porodica dobije pravi osnov na kojem se nekad temeljila, čim se u porodici postigne sklad, harmonija i duhovno jedinstvo, istovremeno će nam se i jedinstvo nacije, kao naš konačni i važni cilj, približiti.

Jednom riječju, jedinstvo porodice dovešće do jedinstva nacije.

B. M.

НОВЕ ХЕКАТОМБЕ САВЕЗНИЧКОГ БРОДОВЉА
Снажно бомбардовање објеката у Сирији

Нови сјајни успјеси њемачких подморница

И поред веома жестоких олуја и слабе видљивости наставиле су њемачке подморнице борбу против непријатељских трговачких конвоја у Атлантском океану и близу медитеранских лука Сјеверне Африке, потопивши 15 бродова од укупно 103.000 тона. Међу потопљеним бродовима налазе се једна корвета, један бродић из пратње, један извиђачки бродић и четири теретна једрењака из састава једног конвоја који је пловио под снажном пратњом. Један други теретни брод је торпедован.

Снажни напад италијанске авијације на Сирију

У ноћи између 20 и 21 ов. мј. извршиле су операције над сиријским територијем формације вишемоторних авиона са базама у источном дијелу Средоземнога мора, које су полетиле у акцију усред ноћи. Оне су прелетјеле велико пространство над морем, које је било јако освијетљено, те су у лету употребиле извјесне своје инструменте, помоћу којих су успјели да, изигравши будност непријатељских ноћних ловаца, стигну над предвиђене објекте. Италијанским бомбардерима успјело је да погоде петролејска складишта у сиријском Триполису и рафинерије у Бејруту. Избили су многобројни пожари и једна нарочито снажна експлозија чула се у бејрутским рафинеријама.

Афрички фронт

Дуж сјеверноафричког фронта настављају се борбе по предвиђеним плановима. Током борби које су до данас вођене ухваћено је 3000 заробљеника, већином Американаца, и разорено или заробљено 169 тенкова, 95 извиђачких борних кола, 36 моторних артиљеријских кола 60 других топова и многобројних кола.

На јужном сектору туниског фронта дошло је до борбе између борних кола у којој су осовинске оклопљене јединице, уз припомоћ ваздухопловства, брзим противнападом сломиле непријатељску акцију.

На фронту Југозападног Туниса настављају се борбе на отвореном пољу. Одбијен је један англосаски противнапад изведен уз помоћ оклопљених и блиндираних сретстава. Ваздухопловство је успјешно нападало британске трупе и мотооклопљене колоне, бацајући бомбе великог калибра.

На централном сектору освојиле су осовинске снаге низ нових значајних положаја.

ПАЦИФИЧКИ ФРОНТ

Јапански главни стан јавља да је једна формација авиона из састава јапанске морнарице напала један непријатељски конвој у водама источно од острва Сан Кристобала, на Саломонском острвљу. Два контраторпиљера из пратње и један велики теретни брод су потопљени. Током све акције изгубљена су 3 јапанска авиона.

Један други комунике саопштава да су јапанске подморнице од средине јануара до 10 фебруара у ширини аустралијанске обале потопиле 6 непријатељских бродова од укупно 54.000 тона. У зони Кјангсија су јапански напади били крунисани успјехом. Ухваћени су многобројни заробљеници и обилан ратни плијен.

Турска истиче своје пријатељство са свим земљама

Шеф турске владе Сарацоглу одржао је говор пригодом 21 годишњице оснивања народних домова. Министар претсједник је, говорећи о спољњој политици своје владе, изјавио да Турска слиједи политику пријатељства са свим земљама. Томе је доказ последњи трговачки уговор који је недавно закључен са Њемачком, а по којему ће Турска уживати кредит од 100 милиона марака. Сарацоглу је завршио свој говор изјавивши још једном да његова политика нема никаквих тајних споразума са неким силама. Она ће наставити да иде путем искреног пријатељства са свим народима.

ИСТОЧНИ ФРОНТ

Бољшевици су ових дана устрајали у својим узалудним покушајима да савладају њемачке линије, али њихови напори и жестина њихових противнапада немају јачину коју су имали прошлих дана. Не зна се да ли је то последица само непроходности терена услед отапања или исцрпљења бољшевичких резерва. Само догађаји који непосредно претстоје моћи ће да разбистре ситуацију.

У зони кубањског мостобрана су њемачке трупе одбиле жестоке нападе, при чему је противник претрпио велике губитке.

На доњецком сектору распршени су артиљеријском паљбом совјетски нападачки одреди. Западно и сјеверозападно од Харкова сломљени су бољшевички нападачки покушаји.

У зони јужно и југоисточно од Орјола настављене су жестоке одбрамбене борбе, по бијесној сњежној мећави. Уништена је једна совјетска бригада, која је оперисала на том сектору. Надмоћније совјетске снаге су у овој зони освојиле два значајна положаја, али су њемачке трупе прешле у противнапад и већ освојиле натраг један од њих, те нападају други. У предјелу Дона одбијени су напади непријатељских снага. У зони Ржева су бољшевици такође повели офанзивну акцију, али су сви њихови напади одмах били сломљени. На сектору Ладошког језера настављају се борбе са крајњом жестином. Непријатељ је покушавао да опколи њемачке трупе, али су његови планови ометени у зачетку на сјеверном сектору фронта и јужно од Иљменског језера одбијени су бољшевици свуда са тешким губитцима. Јужно од Ладоге и пред Лењинградом извршили су Нијемци офанзивне нападе током којих је, и поред огорченог противничког отпора, разорено више совјетских тенкова.

На секторима које штите финске трупе дошло је свуда само до обостраних акција локалне природе, чији је крајњи исход увијек био у корист Финаца. Непријатељ је свуда претрпио осјетљиве губитке. Тако је на Карелијској превлаци уништен један совјетски извиђачки одред. На Онешком језеру имали су бољшевици [illegible] губитке у [illegible] приликом [illegible] покушаја продора. На сектор Сукајервија и на Аунусу су фински ловци митраљирали села у којима су се склањале непријатељске трупе. У јужној зони фронта гађали су фински бомбардери разне војне објекте и једну жељезничку станицу.

На фронту залива Кандалаксе уништен је потпуно један совјетски скијашки одред. О тој акцији сазнају се слиједеће појединости: Фински извиђачи су опазили присуство једне снажне колоне совјетских скијаша. Фински одреди кренули су у зону у којој је опажен непријатељ те су му смјеста наметнули жестоку и нераву борбу, која је трајала два дана. Одреди њемачких скијаша стигли су у појачање Финцима, одлучивши одмах исход борбе. Сем многобројних заробљеника изгубио је непријатељ такође и знатан плијен. Једна чета бољшевичких скијаша, која је стигла у појачање уништена је до посљедњег човјека.

Између 11 и 20 фебруара била су на Источном фронту разорена, заробљена или онеспособљена 774 совјетска борна кола.

Погибија генерала Фишера

На туниском фронту погинуо је у борби командант оклопљених формација генерал Волфганг Фишер.

Њемачка штампа износи у широким коментарима јунаштво њемачког генерала Фишера, који је пао на челу своје војске, посљедњих дана у Тунису. Листови истичу да је побједа код Тебурбе његова заслуга, којом су италијанско—њемачке трупе могле да несметано стигну до одређених позиција на којима су се имале да построје и организују. У вези са тиме њемачки листови истичу фигуру једног наредника који је пао на бојишту, иставивши се у једном нарочито тешком моменту.

Расpre у савезничком табору

Непрестано избијају нове размирице између енглеских и америчких трупа, које се налазе на територију Француске Сјеверне Африке. Ове размирице настају из дискусија између војника тих двеју тобоже братских земаља. Да се не би тако наставило закључено је између заинтересованих команда да војници америчке војске не излазе у варош у исто доба када имају Енглези излаз. Још више отежава ситуацију отпор црначких војника да се боре на туниском фронту. Многи од њих побјегли су у брда како би избјегли извршење наређења добивених од Англосаса. Истиче се пак да ће се услед претрпљених тешких губитака морати на неки начин отремити нова појачања на фронт.

У Каиру је једно угледно лице дало изјаве о многобројним размирицама што постоје између британских и сјеверноамеричких трупа које се налазе у Египту. Ова особа је изјавила да су Енглези добили налог да буду веома пажљиви према Американцима.

Такође и госођа Рузвелт говорила је о размирицама између Британаца и Сјеверноамериканаца. Наводно је она изјавила да америчке трупе не требају гајити много повјерења у енглеску војску.

Форду недостају сировине

Код Фордових фабрика авиона поведена је истрага због тога што у одређеном времену није испоручен предвиђени број апарата. Сопственик те фабрике изјавио је да то зависи од помањкања доласка многобројних сировина и од оскудице у сјеверноамеричким радним снагама. Услед тих разлога била су нека одељења затворена и **нису могла вршити свој посао**

Што је Пољска имала од црвеног раја

Једна скупштина емиграната у Лондону морала је да расправља о питању пољског народа у доба када је велики дио Пољске био под контролом бољшевика. Многобројни документи доказују очајан поступак којему је било становништво извргнуто. Према вијестима добивеним од пољског Црвеног Крста о лишењима и патњама којима је било изложено више од 100.000 Пољака одведених у Русију, сазнају се појединости. Једна жена тешко обољела на срцу, није била у могућности да се лијечи, те је била без одијела и без ципела. У једном другом документу види се да је један брачни пар, који је непрекидно радио 16 сати дневно, био присиљен да пати од несташице хране, јер су могли са својом платом куповати само хљеба три пута седмично, продавати Јеврејима своје лично рубље за неколико кутија конзерви и тако се мучити. Сазнаје се сем тога из истог извора да је у Совјетском Савезу нестало укупно 1,300 000 Пољака.

Западна Европа

Британски и амерички авиони напали су ових дана у Италији Напуљ, Палермо те нека мања мјеста на Сицилији и у Калабрији. Нигдје није била задана већа штета. Противавионској артиљерији и ловцима успјело је да обоpe неколико апарата.

Сем тога извршили су англосаски авиони низ нових напада на Сјеверну и Западну Њемачку, а нарочито на Вилхелмсхафен, гдје је становништво претрпило знатну штету, док су војни објекти остали неповријеђени.

Италијански ваздушни торпиљери напали су један англосаски конвој сјеверно од алжирске обале, потопивши један брод и погодивши торпедима двије друге трговачке јединице.

Патриотски дух Италијана манифестује се свуда

Стиже вијест из Александрије о једној епизоди која поново показује патриотски дух Италијана интернираних у Египту. Агенција Ројтер јавља да је један од оних интернираца потајно припремао лист под насловом „Ехо Италије“, у којему су се било којим сретствима штампале вијести из Отаџбине. Откривена је група уредника тог листа. 21 Италијан бачен је у затвор. Међу њима се налази један професор недавно отпуштен из једне болнице, који је ухваћен приликом једног састанка са студентима којима је предао око 200 примјерака тог листа.

Слављење бољшевичке војске у престоници свјетског капитала

[illegible] манифестација до којих је [illegible] у Лондону [illegible] годишњице [illegible] Преске [illegible] и извршене разм[illegible] и совјетских [illegible] Енглески мини[illegible] се тврдити у свом говору [illegible] [illegible] Ве[illegible] Британије и Совјета [illegible] нову вјеру и [illegible] настати [illegible] ће Енглези и Совјети [illegible] непријатеља.

Жиро тражи ново топовско месо

Генерал Жиро послао је једно војно изасланство у Сједињене Државе за регрутовање топовског меса међу тамо настањеним Французима. Сви мушкарци између 18 и 45 година мораће се јавити за војску у срезовима Сједињених Држава, гдје ће добити обуку од сјеверноамеричких официра у нарочитим концетрационим логорима. Том позиву мораће се одазвати такође и сви француски официри.

У Алжиру је ослобођен само 20 деголиваца од укупно 2000 колико их се налази тамо у затворима. Других 5000 предано је суђењу једној нарочитој мјешовитој комисији која има да донесе одлуку о њиховој судбини.

Процес против кривца пропасти Француске

Лионски државни суд завршио је процес против историчне чланова бивше француске владе одговорних за пропаст Француске. Двојица од њих би морали да буду пуштени на слободу, али француска влада опрла се тој судској одлуци те су оптуженици остали и надаље у затвору у којему се налазе већ преко годину дана.

Американци бомбардују заробљенички логор

Сјевероамерички бомбардери напали су један [illegible] логор ратних заробљеника [illegible] холандских [illegible] Других 100 [illegible] ра[illegible] [illegible] противавион[illegible] [illegible] допустила [illegible] [illegible] на претходне захтјеве.

Турско-мађарско трговачко зближење

Између Турске и Мађарске закључен је уговор о трговачкој размјени. Мађарска има да лиферује шећер у замјену за памук.

Јапанско-филипинска сарадња

Министар [illegible] [illegible] Тојо изјавио [illegible] је при[illegible] у вези са [illegible] нових [illegible] [illegible] све праве [illegible] јапанских [illegible] острвима [illegible] мјесне [illegible] од њих [illegible] становништво [illegible] вјерске [illegible] црква [illegible] [illegible]

Ратни трошкови Канаде

[illegible] канадска влада [illegible] ратне трошкове [illegible] [illegible]

Енглези нису задовољни својим бродовљем

Изгледа да је нарочита комисија британског министарства морнарице одбила план за израду нових ратних бродова. Лорд Алексанлер је изјавио да ове нове конструкције нису довољно наоружане и нису довољно заштићене од торпеда осовинских [illegible]

ОСВРТ НА ЖЕНСКО ПИТАЊЕ

Природно је што је многим читаоцима било чудновато да се у данашње вријеме, када сви тримо тешкератне послијеме, заједнова и жустро развија дискусија о женском питању. Али, и поред све те чудноватости, ми ипитамо је један од надажнијих савјешних проблема, у коме треба побољ.ати чувства и настојати да се рјешењу склоно да општим народним интерес.ма.

Истина је да у већине случаева наша жена неће бити, у ствари, онаква каква треба. Иако нису прилично бројне на кој су свјесне свога инферијорног правног и социјалног положаја, ипак у сталну да дигну свијест против тога, иа ствари маса жена које не знају да се заинтересују за своја права, већ пасивно подносе живот онакав какав и се пружа, сматрајући да је то од природе или од Бога тако одређено. Мисе сматрано да жене треба да оставе у крсташки рат против мушкараца, па напротив, треба да у заједници са мушкарцима, имајући у виду само општи народни интерес, народну садашњу и народну будућ.ност, такође и у духу и циљеима само и једно свијеј національне заједнице, тј. да остваривање својих права и побољшање положаја у сваку спектаркаје народног социјалног и културног стања.

Када пишу или расправљају о женском питању, многи мушкарци, па на тај проблем гледају од дна, она сна елемента крвожедности и освјетљебе. Ти субјективни елементи, у најмање случ.ј.еви у моју мисао, нијанира.ну питања и проблеме, а у ствари, у суштини, ометају, а понекад и онемогућ.ују рјешавање. Зато ми, у ствари, у суштини, у народу будућности, такође и у духу и циљеима само и једно свијеј національне заједнице, треба остваривање својих права и побољшање положаја у сваку спектаркаје народног социјалног и културног стања.

Када пишу или расправљају о женском питању, многи мушкарци, па на тај проблем гледају од дна, она сна елемента крвожедности и освјетљебе. Ти субјективни елементи, у најмање случ.ј.еви у моју мисао, нијанира.ну питања и проблеме, а у ствари, у суштини, ометају, а понекад и онемогућ.ују рјешавање. Зато ми, у ствари, у суштини, у народу будућности, такође и у духу и циљеима само и једно свијеј національне заједнице, треба остваривање својих права и побољшање положаја у сваку спектаркаје народног социјалног и културног стања.

Ја сам

ДНЕВНЕ ВИЈЕСТИ

Војни ратни суд за Црну Гору

Дужеонам проглашом од 1 фебруара Војни ратни суд из Цетиња претвара се и добива назив Војни ратни суд за Црну Гору.

У погледу састава, надлежности и функционисања Суда примјењиће се одредбе које важе за Војни ратни суд на Цетињу.

ЛИЧНЕ ПРОМЈЕНЕ ДЕКРЕТОМ ГУВЕРНЕРСТВА

а) Постављени су

у Цетињу:

Мијушевић С. Данијла, за чиновника при Гувернерству; Клићић Др. Јован, начелник одјељења за социјалну политику и народно здравље у пенсији, за привременог хонорарног лијечника хирурга при болници Данило I; Недовић М. Јованка, за болничарку дневничарку при болници Данило I; Симовић Ђука, за служитељку дневничарку при болници Данило I.

у Подгорици:

Филиповић Батрић, за привременог вјероучитеља при основној школи; Поповић Ј. Милош, за привременог учитеља основне школе у Цвинису; Стародинов Ф. Алекса, за ваванчника, на рад при Престоништву Градске полиције.

у Шавнику:

Драшковић М. Божо, за чиновника при Пореској управи.

у Сјеници:

Недовић Хранислав, за служитеља дневничара при болници.

б) Потврђен у привременој служби

на Цетињу:

Поповић Ј. Урош, контрактални чиновник I Дјелекције Гувернерства.

в) Пренијештени су

у Колашину:

Бакић Милић, учитељ основне школе у Штитарици, у Поља.

у Беране:

Вулетић Ново, професор гимназије у Нишићу (по молби)

у Пљевља:

Ђенисијевић В. Мирослава, професор гимназије у Приједору (по молби).

г) Престала је служба

на Цетињу:

Бајаловићу Љ. Мојмилу, чиновнику при државном санаторијуму на Љубљену; Јовићевићу М. Владу, ваванчнику дневничару при техничком одјељку.

у Новој Вароши:

Вазовићу М. Јовану, учитељу основне школе.

Пријаве течевине и других прихода

Пореска управа позвала је сва подузећа и трговачке, индустриске и занатске радње да подносе пријаве о остварном приходу у 1942 г. ради опорезивања.

Исто тако треба подићи и пријаве прихода од камата и ренти од обвезница, од улога на штедњу, од закупнина за земљиште, за изнајмљивање кафанских, дућанских или фабричких намјештаја и т.д.

За сваки објекат и за сваку врсту посла подноси се посебна пријава.

Пријаву подносе и нежене, удовице без дјеце и разведени ради плаћања пореза на нежене.

Послиједњи рок за подношење пријава је 20 марта 1943.

Ко закасни с пријавом или подноси нетачне податке или затаји који извор прихода, биће строго кажњен.

Престава у корист црногорских избјеглица

Прошле суботе је у Народном позоришту била одржана вазредна представа, организована од стране Уреда за аснистенцију Гувернерства Црне Горе у сарадњи са Љубљанском господом Лепотовић—Герасимовић. Тој престави су присуствовали Н. Е. Гувернер, многобројни официри и одабрана публика. Приход је ишао у корист црногорских избјеглица.

Оркестар Радио-Цетиње је са много вазиње и схватања извео неколико музичких тачака Педротија, Пуниција, Лехара и других композитора.

Публика је одушевљено поздравила уговор гђе госпође Герасимовић, која је отпјевала неколико лирских пјесама од Чајковског, Кашеварова и Офенбаха. У виолинској дијелу госпође Герасимовић, изразила свом музиком сјећатању, те је пјесме, које је одабрала, оживила сјенски, приказени на високом туманској са вазредним деликатношћу.

Али највећи одушевљење побуделе су грациозне грчичке дјевојчице у веома успјелом изводењу неколико руских балета свјетлосни ефекти привлачност костима богатство сцене, те изражност покрета пригонили су већој сензибилности пјесама које је публика посмо рала са највјешом пажњом, запазивши народно пјевачке способности мале Мање Радуловић.

Занимљивост и разноврсност ове успјеле преставе пojачана је са неколико атракција мађионичарске трупе „Кораћ“, која је пажила на опште одобравање гледалаца.

Можемо рећи да се ти лијепе суботње вечери корисно удружило са забавом, те би требо пожељно да се такве представе понове.

Филм

Јуче је у Народном позоришту приређена за ученике учитељске школе и вишег течаја гимназије бесплатна кинематографска претстава „Вјеренци“, роман од А. Манцони.

Подносите пореске пријаве

Пореска управа за Цетињу позвала је све кућевласнике да до 15 марта 1943 поднесу пријаве о приходу од зграда.

Пријаву има поред суме на погођену карију да потпише кирајџија својеручно.

Ко пријаву не предаје у року, платиће у ме казне до 10% ви не од разврезног основног пореза.

Ко поднесе лажну пријаву или затаји и ј. објект, биће кажњен новцем од 200 лира

Клање стоке по кућама забрањено

Цивилни делегат у интересу здравља грађана, наредио је да се стока, на које врсте, има клати искључиво на кланици гдје ће бити прегледана од марвеног лијара. Уз противно, ко се о ову наредбу огријеши, биће предан Суду и строго кажњен.

„С том ли сабљом идеш у хајдуке“

Опет д-р Ракочевић — г. д-р Луки Вукмановићу

„Ја ратујем за ствар Христову, Ти си слуга Сатанин, А мрзиш си и Христовијем Христом и његовим.

Давно је речено: може бајо без чојека, али не може човјек без бајола! Тако и г. др. Лука Вукмановић жели да забада трн у вазраву ногу. Иде хтио да се смири код своје праве апологије Његошеве религије, коју је донијела многега конкретног за стварно упознавање српског генија, већ је хтио да се још једном у ути на танак лед и то — самоодбране. Добро — нека му буде. Кад хоћеш да мачка вучеш за реп — онда наиђи рукавице.

Да се најприје окренем на др. Вукмановићеву *антропологију нашиву у „Гласу Црногорца“* бр. 88 од 31 јануара 1943 године. Иако немам обичаја да мјатим празну сламу — ипак се ова ствар упознавање српског генија, већ је хтио да се још једном у ути на танак лед и то — самоодбране. Добро — нека му буде. Кад хоћеш да мачка вучеш за реп — онда наиђи рукавице.

Да се најприје окренем на др. Вукмановићеву *антропологију нашиву у „Гласу Црногорца“* бр. 88 од 31 јануара 1943 године. Иако немам обичаја да мјатим празну сламу — ипак се ова ствар упознавање српског генија, већ је хтио да се још једном у ути на танак лед и то — самоодбране. Добро — нека му буде. Кад хоћеш да мачка вучеш за реп — онда наиђи рукавице.

Да се најприје окренем на др. Вукмановићеву *антропологију нашиву у „Гласу Ц*

Енглеска влада између Сциле и Харибде

Ганијево стање је постало врло тешко. Често та хвата несвјестица услед велике слабости организма. Послиједњи дана су до крајности ослабјели услови Махатме Ганија. Сви су у страховито ослабио. Ако смјста не прекине гладовање, неће вишe бити могуће да га се спаси.

У Пуну су стигли сви чланови Махатмине породице, те су добили дозволу да посјете болесника, који им неће моћи ништити нити једне ријечи, будући да је у таквој мери ослабио да нијемо не распознаје.

Прије два дана је Махатма послије вожњ низа масажа коже направио знак да хоће писати. Стављали су му перо у десну руку, коју он обично пише, али он је само начинио неколико знакова које није било могуће дешифрирати. Он не сигурно одијети на другу свијет своју послиједњу жељу. Затим је поново пао у летаргично стање.

У цијелој Индији читају се молитве за Ганијево здравље. Хиљаде вјерника долазе јеши за другима на молитву у индуске храмове. Тамо гдје више нема места у храмовима, скупљају се вјернци на трговима. Према наређењу индуских поглавица био је јучерашњи дан у цијелој Индији посвећен Ганији.

Шефови свих индуских партија скупили су се у Новим Дехијама. Одобрена је једна резолуција у којој се тражи да се Ганији сјести пусти на слободу. Та резолуција је предата личном секретару Churchill-а.

На планарној скупштини у Новим Дехијама расправљало се о тој резолуцији, коју је потписао 200 индуских политичких поглавица. Скупштина је оштро критиковала Churchill-а, који је одбио ту резолуцију. То одбијање изврши се са мотивацијом да никакав разлог њему не може ићати право да ослободи политичке затворенике, радило се баш о томе.

Из свих крајева Азије стижу вијести о протестним митингима становништва у вези са поступањем Енглеса са Ганијем. На Филипинским острвима биће од 22 до 28 фебруара слављени Ганијева сјећања. У великим индуским храмовима у Манили читају се молитве за Ганијево здравље.

Вијести о тешком положају у којем се налази Ганији тешко су погодиле сјеверноамеричку јавност. Сви кажу да би енглеска влада требала учинити исте милости према великом индуском родољубу. У том смислу развили су се разговори између сјеверноамеричког државног секретара Кордел Хала и енглеског амбасадора Халифакса. Хал је посјетио Халифакса да учини притисак на своју владу како би иста предузела благовремене мјере опрезности, прије него што буде суviше касно. Сем тога је изјавио да је сјеверноамерички државни департмаг много забринут због ситуације у Индији. Он би волио да се Ганији ослободи.

Неколико познатих хонинара и директора највјеших листова упутили је резолуцију предсједнику Рузвелту, молећи га да би енглеска влада требала учинити исте милости према великом индуском родољубу. У том смислу развили су се разговори између сјеверноамеричког државног секретара Кордел Хала и енглеског амбасадора Халифакса. Хал је посјетио Халифакса да учини притисак на своју владу како би иста предузела благовремене мјере опрезности, прије него што буде суviше касно. Сем тога је изјавио да је сјеверноамерички државни департмаг много забринут због ситуације у Индији. Он би волио да се Ганији ослободи.

Неколико познатих хонинара и директора највјеших листова упутили је резолуцију предсједнику Рузвелту, молећи га да би енглеска влада требала учинити исте милости према великом индуском родољубу. У том смислу развили су се разговори између сјеверноамерички

Јапанско искрцавање у Квангчоу

АПОСТОЛ ИНДИЈСКЕ СЛОБОДЕ НА УМОРУ

NA SJEVERNOM PRAGU SJEDINJENIH DRŽAVA

Prije nekoliko sedmica bilo je iz Sjedinjenih Država saopšteno cijelome *svijetu da je predan saobraćaju* jedan vanredno moderno izgrađeni put, koji će otsada vezivati sjevernoameričke republike sa dalekim sjeverozapadnim djelovima Aljaske, od kojih ih je do sada rastavljala Kanada. Taj automobilski put, dug 3.600 kilometara, izgrađen za svega godinu dana, ostvario je jedan stari san Sjedinjenih Država, istina drukčije nego što su to uvijek zamišljali sjevernoamerički turisti, koji su željeli upravo ovdje, u sjeverozapadnim krajevima, raskošni šose duž Pacifika; preke ratne potrebe nametnule su neke svoje kategoričke zahtjeve, koji su donekle modificirali sliku ove najmlađe auto strade na svijetu.

Sjedinjene Države su 1867 godine ovaj najsjeverozapadniji dio Amerike sasvim otkupile od Rusije za 7.200.000 dolara, te su se otada vrlo malo brinule za taj kraj. Aljaska ih je dugo interesovala skoro isključivo kao kraj iz kojega se mogu izvesti krasna i dragocjena krzna. Inače se Aljaska smatrala samo odvratnim zakutkom svijeta, sposobnim da privuče samo kojekakve avanturiste i ljude koji ima u *razloga da se udalje* od budnog oka sjevernoameričke policije. Ali jednoga dana otkriveno je na Aljasci zlato. Tada je na mjesto „krznene groznice" došla „zlatna groznica". Ali ni ona nije dugo potrajala, te je Aljaska ponovo potonula u snijeg i zaborav. Najzad, tek u najskorijem vremenu, pročulo se odjednom da Aljaska nije napuštena i zapuštena ledena pustinja, kao što se uvijek mislilo. Pronašlo se i dokazalo da kratka i intenzivna ljeta dopuštaju da se tamo stvori hrana za 10–18 miliona ljudi, dok danas to *područje, veće od Švedske, Norveške* i Finske zajedno, ima svega 60—65 hiljada stanovnika. Pronađeno je i to da Aljaska na obali Beringovog mora ima znatne naslage kalaja, koje danas dobijaju naročito veliki značaj, obzirom na to da su Sjedinjene Države izgubile ogromni uvoz kalaja iz Južne Azije. Nadalje ima tu još i bakra, antimona platine i drugih metala, a prije svega petroleja kod rta Bar[illegible], te najsjevernije tačke Aljaske. To nalazište proglašeno je isključivom rezervom mornarice. Tako je Aljaska odjednom *postala dragocjena*. A još više porastao je njen značaj. [illegible] se potpuno upoznala njena str[illegible] vrijednost.

Aljaska će jednom [illegible] igrati veliku ulogu u vazduhopl[illegible] saobraćaju između kontinenata [illegible] da let preko Sjevernog pola više [illegible] pretstavljati nikakvu naročitu [illegible]. Ali ona već danas leži u [illegible] političkih od[illegible] na Beringov[illegible] uvrštavaju [illegible] pipci Japana, R[illegible] Sjedinjenih Država. Sada je [illegible] Rusija na Dalekom Istoku [illegible], ali u Ruzveltovim transp[illegible] težnjama igra Aljaska sa *obliž*[illegible] Aleutinskim ostrvljem značajnu ul[illegible]. Kada je došlo do porasta političk[illegible] napetosti izvršeno je ut[illegible]đivanje [illegible] Sitka i Kodiaka [illegible] Ualaske i [illegible] Harbura, u Ferbanksu stvoren je [illegible] za obuku pilota, te su [illegible] uspost[illegible] vazduhoplovne veze između Sjedinjenih Država i Aljaske. Sve to [illegible] je za cilj da se Japan [illegible] obuhvati i sjevernom rukom, a ne samo južnom t.j. [illegible] koja se pružala od Havaja do Filipina, pogotovo jer je put Dač Harbur-Japan na skoro 7.000 kilometara kraći od puta San Francisko-Havajska ostrva-Japan. Tako su Aleutinska ostrva i Aljaska imali da postanu Ruzveltovom trambulinom, skok prema Japanu.

U međuvremenu smo vidili kako je Japan preduhitrio taj „skok" zaposijedanjem krainjih ostrva Aleutinske grupe Atu i Kiske, čime je otklonio opasnost koja mu je prijetila sa sjevera i istovremeno se sam približio do same kože Sjedinjenih Država. Tako je Aljaska dovedena u vrlo nezgodno stanje, obzirom na to da se cijela njena vojna sigurnost zasnivala na onih nekoliko baza koje smo spomenuli. Ali šta vrijede te baze, ako one *nemaju sigurne veze sa centrima* snabdijevanja? Aljaska je, kao što smo *već rekli, ne samo rijetko naseljena*, te na taj način u nemogućnosti da pruži ozbiljan otpor, već ima i veoma rijetku saobraćajnu mrežu, te se promet na tom ogromnom prostoru većinom obavlja vazduhoplovnim putem. Sem toga Aljaska nema ni solidne kopnene veze sa Sjedinjenim Državama, koje bi jedine bile u stanju da joj osiguraju potrebno snabdijevanje. Pomorski i vazduhoplovni putevi nalaze se međutim svakodobno izloženi japanskim napadima.

Tako je odmah po izbijanju rata sa Japanom nastala potreba da se već više decenija stari planovi (ranije uvijek samo turistički) o stvaranju kopnene veze između Aljaske i Sjedinjenih Država konačno realizuju. Sada nije smjelo više ni finansijsko pitanje, a ni pitanje političkih odnosa sa Kanadom igrati nikakvu ulogu, pogotovo kada se Kanada tokom ovog rata sve više i više i privredno i vojnički povezala sa Sjedinjenim Državama. Sada su otpali svi turistički obziri i pristupilo se ostvarivanju izgradnje puta za Aljasku držeći u vidu isključivo vojne potrebe. *Tako je potpuno otpala ideja* o „lijepom pacifičkom šoseu" za Aljasku, a umjesto toga je nikla autostrada na udaljenosti od oko 600 kilometara od opasne obale, istočno od brdskog lanca Roki Mountens, koja vodi preko San Džona, Fort Nelsona, Devsona i Ferbenksa za Nomu na obali Beringovog mora, sa zadatkom da osigurava potrebno snabdjevanje i da pruži Sjedinjenim Državama izvjesnu sigurnost od neprijateljske invazije.

Put za Aljasku dug je, kao što smo već rekli, 3600 kilometara, a vodi preko dosta rijetko naseljenih predjela i ne baš najpogodnijih terena. Mi smo naučeni na to da Amerikanci stvaraju grandiozne stvari, onakve kakve još nikada nijesu postojale na svijetu, ali ipak ih to nije moglo spasti od mnogih teških udaraca koje su primile od mladih naroda svijeta. Astronomske brojke kojima oni vole opsjenjivati, opsjenjuju samo njih same, dok im njihovi protivnici iz Trojnoga Pakta hladnokrvno, proračunato, sistematski i trezveno zadaju sve potresnije udarce. Stoga možemo s pravom računati da ni ova gigantska autostrada, izgrađena u rekordnom roku, neće opsjeniti Mikadovljevu vojsku, kao što to neće uspjeti ni amerikanskoj propagandi koja je naveliko počela proglašavati Aljasku „neosvojivom tvrđavom". Japanci se dobro sjećaju Hongkonga, Singapura i Koredidora, koji su sa znatno većim pravom nosili to gordo ime, pa im to nije mnogo pomoglo. Brojke sigurno neće svesti Japance sa njihovog puta, jer su oni svjesni nadmoćnosti kvaliteta nad kvantitetom, i čvrsto uvjerenje da je taj plus na njihovoj strani.

Кинески и бирмански фронт

Наставља се јапанска офанзива према сјеверној зони Јунана. У предјелима Хопеја и Јангцекјанга задани су тешки губитци кинеским нападачким снагама. Извршено је ново искрцавање на сјеверној обали Кине.

Јапанске трупе настављају своје напредовање на полуострву Лунчоу и на острву Хајнан.

У централној Кини су силе јапанског експедиционог корпуса опколиле и уништиле 4 непријатељске дивизије.

На ријеци Јангцекјангу потопиле су оне 12 транспортних бродова са кинеским трупама.

Ослобођена је ратна зона Чунгкинга од кинеских комунистичких снага. Јапанске снаге продрле су све до језера Фиин. Малобројним преосталим Кинезима успјело је да се спасу у бјегству.

Један комунике главнога стана јапанских империјалних оружаних снага јавља да су одреди јапанске војске и морнарице ушли у француске концесије у Квангчоу са потпуним пристанком француске владе.

Квангчоу, у којему су се искрцали Јапанци, налази се у провинцији Квангси. Он је био препуштен Француској од стране Кине 1898 године у концесију за 99 година. Његов територij износи 842 квадратна километра. Ово искрцавање има знатан стратегијски значај за будуће операције против Кине.

У Чунгкингу званично се признаје да би јапанско искрцавање у Квангчоу могло означавати почетак нове снажне јапанске офанзиве у Квантунгу. У овој зони 4 велике јапанске колоне маршују на Кантон.

Јапанске трупе, које оперишу у Кини, запосјеле су градове Теучјун и Паошјанг те настављају своје напредовање кроз долину Салуина. Друге јапанске колоне, које долазе из Бирме, запосјеле су један важан положај на друму. Чунгкиншке снаге опкољене су у кљештима на обали чувеног Великог Канала.

Комунике Чанг Кај Шековог главног стана јавља да битка све више бијесни у бирманској зони, а нарочито у провинцији Сикјанг. Јапанци су запосјели градове Тангуун и Јаннуенг.

Јапански ловци оборили су 5 авиона типа Урикен приликом покушаја ваздушног напада на Аракан сјеверно од Акјаба.

Посљедњи билтени осовинских снага

Главни стан италијанских оружаних снага јавља:

У Тунису су сломљени непријатељски противнапади на положаје осовинских трупа. Над Тунисом и над сицилијанским каналом оборено је у ваздушним двобојима 5 авиона. За посљедња четири дана било је у борбама ухваћено 845 заробљеника, разорено 66 борних кола, 74 блиндирана кола, 58 топова, а заробљена су многобројна моторна кола. Непријатељ је у нападу на један наш конвој у Средоземноме мору и на острво Мило (Циклади) изгубио 8 бомбардера.

Синоћ су непријатељски авиони извршили напад на град Палермо и околину, задавши ограничену штету и проузроковавши 6 мртвих и 6 рањених међу грађанством, чије је држање било узорно. Противавионске батерије обориле су 2 авиона, а трећи су срушили наши ноћни ловци, и то источно од Монте Пелегрино, западно од Терасиниа и у море близу Валдезија. Три друга авиона разорена су артиљеријском паљбом, те су 2 пала у море близу обале Пантелерије, а 1 у Катанзаро Марина, око 15 километара од плаже.

***Фиреров главни стан јавља*:**

Непријатељски напади на Сјеверни сектор кубањског мостобрана сломљени су од стране њемачких и румунских трупа. У противнападима претрпио је непријатељ нове губитке. На донском сектору су бољшевици покушали да, примјењујући јаке концентрације трупа, сломе њемачки одбрањени фронт: одбијени су у жестоким борбама, претрпивши многобројне губитке. Непријатељске формације извршиле су широки маневар опкољавања у предјелу Доњец—Дњепар; оне су нападнуте и уништене од стране трупа војске и СС. На овом сектору фронта су борбене ескадриле разориле 25 совјетских борних кола, многобројно тешко артиљеријско оружје и масу ратног материјала. Непријатељ је овдје претрпио нарочито крваве губитке. Западно и зјевероисточно од Харкова одбијени су моћни непријатељски напади по страховитој сњежној мећави. Разорена је једна совјетска бригада. На сјеверном сектору фронта дошло је до локалних напада. Током њемачких напада оставио је противник на бојишту многобројне љешеве, заробљенике и 12 борних кола. Њемачко ваздухопловство је, савладавши неповољне метереолошке услове, помогло операције на сјеверном фронту. Њемачки ловачки апарати оборили су 31 совјетски авион; недостају два њемачка апарата. С успјехом су бомбардована постројења и лучки уређаји у Мурманску.

У Тунису настављени су успјешни напади. Уништени су велики одреди једне оклопљене дивизије.

Британски авиони бацили су ноћас разорне и запаљиве бомбе на предјеле у Лучкој зони Сјеверозападне Њемачке.

Као што је већ саопштено у ванредном билтену су њемачке подморнице, и поред жестоких олуја и очајних атмосферских услова, наставиле борбу против непријатељског бродовља, потопивши у Атлантику и Средоземноме Мору, дуж обале Сјеверне Африке 15 траспортних бродова од укупно 103.000 тона. Потопљени су такође једна коверта, један брод из пратње, један извиђачки брод и 4 транспортна једрењака. Један други транспортни брод погођен је торпедом.

Англосаска ратна производња у недоумици

Управљачи ратне производње Енглеске и Сједињених Држава не знају да ли да донесу одлуку о поспјешавању изградње транспортних бродова или авиона и борних кола. У производњи овог ратног материјала забиљежено је смањење усљед оскудице у челику и усљед тога што су неопходно потребни метали као тунгстен, манганац, хром и никл, које је губитак налазишта на ДалекомИстоку потпуно или већим дјелом одузео англосаским индустријама. Такође и несташица специјализованог радништва утиче на поспјешење ових производња.

Једна херојска епизода

Њемачка штампа истиче хладнокрвност механичара једног њемачког транспортног авиона који је превозио у позадину руског фронта 21 рањеника. Авион је напало 6 совјетских ловаца који су на њега осули густу митраљеску паљбу. Пилот је био тешко рањен те је морао напустити кормило авиона. Механичар, који је преузео вођство апарата, слиједио је упутама пилота који му их је давао док је у ропцу лежао на поду апарата, те је на крају успјело да се срећно атерира.

Нови енглески маневар

Енглези су организовали један нови маневар у вези са Дарлановим убиством. Они су почели тврдити да је то убиство плод уроте француских монархиста. Према томе се мора ослободити затворене деголовце. Овај корак је учињен са сврхом да се одговорност пребаци на Сједињене Државе.

Нови списак губитака сјеверноамеричке морнарице

Сјеверноамеричко министарство морнарице објавило је нови списак губитака сјеверноамеричке флоте, која обухвата њене припаднике погинуле, нестале и рањене од 7 децемба 1941 године. Укупан број износи 23.110 особа.

Кратке вијести

— Нови јапански амбасадор на Кривиналу Широкуро Кира примљен је у аудијенцију код Микада.

— Министар претсједник Нове Заландије је у једној изјави, коју је недавно дао, ставио до знања да је опасно потцјењивати ратну моћ Јапана.

— Гума постаје ванредно ријетка сировина у Великој Британији. Стога ће се морати у највећој мјери смањити превози аутобусима, будући да се не може наћи потребан материјал за замјену гумених точкова. *Опажа се да ће хирурзи у свом* раду моћи трошити само 6 пари рукавица годишње.

— Из предострожности наређено је тотално замрачивање американских градова на атлантичкој и пацифичкој обали. Гангстерске организације имаће тако прилике да неометано оперишу у тим градовима утонулим у мрак.

— Сјеверноамеричка пропаганда добија од времена на вријеме хладан туш. Овај пут се ради о неостварљивости опсега ратне производње предвиђеног од Рузвелта, и то усљед великих потешкоћа на које се наилази у вези са недостатком радних снага, неорганизованошћу и продирањем *бољшевика*.

— Њемачки министар господин Лехман истакао је важност улоге коју је одиграла њемачка трговачка морнарица у погледу снабдијевања трупа на разним секторима и додао да је један дио исте био преудешен као болничарски бродови, а један други дио као помоћно бродовље ратној морнарици.

— Министар пољопривредне производње изјавио је да се пољопривредна производња Сједињених Држава смањила за 25% у поређењу са прошлим годинама. Стога ће се морати ограничити потрошња нових производа.

— У Палестини је знатно повећана такса *на приходе. У неким мјестима је та такса* одређена на 32%.

— Један бугарски званични лист истиче у свом уводнику посвећеном бугарској војсци, да је она опремљена и наоружана на најмодернији начин. Тешко ономе ко се усуди да је нападне.

— Први пут у историји Туниса напустио је Беј своју резиденцију да посјети једног свог поданика у мјесту Харедесу, близу престонице. Посјета туниског шефа министру претсједнику, вођи естурјанеке партије, схваћена је као високи знак бејове наклоности.

— Један велики британски једрењак потопљен је топовском паљбом са једне подморнице у ширини сјеверне обале Јужне Америке.

Американска бирократија

Вијести из Вашингтона јављају да се у сјеверноамеричком сенату подижу све *оштрије критике против* Рузвелта. Један сенатор је напао претсједника што је у конфедерацији створио сувише бирократски режим: 900 000 чиновника сједи по најнепотребнијим уредима које је створио Рузвелт. Један други сенатор је, говорећи о *новим стицањима зава* у Атлантику и Пацифику, изјавио да ово само продубљује размирице између савезника.

Нова ограничења у Сједињеним Државама

Сазнаје се из Вашингтона да су сјеверноамеричке власти морале увести нова ограничења горива за цивилну потребу, како би могле покривати све веће потребе трупа што оперишу на разним секторима.

Од 1 марта скратиће се у Сједињеним Државама требовање свих намирница у конзервама.

***У Њу Јорку се изјављује* да ће се ове године морати подвостручити износ намирница савезницима.**

Сједињене Државе осигуравају себи превласт у свијету

Комисија која контролише извођење закона о зајму и најму организује једно банкарско тијело за контролу над сировинама свих континената послије рата. Сједињене Државе би имале да стекну за себе 51% акција тог банкарског завода. Остатак акција имао би бити подијељен међу другим *нацијама, убрајајући ту и Енглеску*.

Тешка криза у Индији

У Лондону се званично признаје да разговори које је амбсадор Халифакс водио са сјеверноамеричким министром иностраних дјела Корделом Халом у вези са ситуацијом у Индији насталој усљед Гандијевог гладовања нису имали никаквог успјеха. Ова вијест растумачена је у лондонским круговима као Черчилова политичка побједа. Очигледно је да се не жели допустити Сјеверноамериканцима да се мијешају у иностранстране послове Британског Царства. У међувремену влада у цијелој Индији грозничаво стање, у вези са сталним малаксањем Махатме Гандија.

Нова совјетофилска влада у Ирану

[illegible] постављене [illegible] министара у Ирану одржао је претсједник министарског савјета говор о програму који намјерава провести. Главни циљ нове владе политике састојаће се у обнављању трговинских веза са Енглеском и Сједињеним Државама и у њеном [illegible] односа са Москвом. Истиче се да је и пропала [illegible] совјетофилска влада истакла исти програм, који јој међутим никада није успјело да оствари. Главни циљ је био побољшати исхрану земље. Данас новој влади, коју је [illegible] желио Стаљин, неће успјети да поправи унутрашњу ситуацију Ирана.

Суштина данашњег рата

Уједињене нације још не познају праву **сврху овога рата. Енглеска се бори у овоме рату да би стекла трговачки монопол који јој оспоравају силе Осовине, док Америка настоји да стекне поморску превласт, коју је све до недавно држала Велика Британија. Оба привидно савезничка англосаска империјализма уствари су у борби један против другога ради стицања хегемоније над цијелим свијетом. Совјетски Савез се бори да наметне своје комунистичке *законе цијелеме свијету* и да створи, нарочито у Европи свој хаотични режим.**

Штампарија [illegible]

Директор: Капетан ЂИНО БИАЂИ